

Manfred Laros: 'Een mooie sliding, modder aan je broek, dat is emotie'

Sparta-directeur Manfred Laros: 'Kunstgras wordt steeds beter en is fantastisch voor de groeiende breedtesport'

De vervanging in het stadion van kunstgras door echt gras zet een reeks ontwikkelingen in gang, legt Sparta-directeur Manfred Laros uit. De aanpak van het stadionveld maakt deel uit van een grote vernieuwingsoperatie die een groot aantal jaren beslaat en alle clubfaciliteiten raakt. Nu de trainingen van het eerste elftal zijn verplaatst naar Nieuw Terbregge, komt in het stadion ook meer ruimte voor commerciële verhuur.

Auteur: Bart Mullink

Sparta stapte ruim drie jaar geleden uit het relatief bescheiden rijtje profclubs dat kunstgras verruilde voor natuurlijk gras. Andere clubs die recentelijk dezelfde stap zetten, zijn PEC Zwolle, Excelsior en Volendam. Zodoende speelt nu de hele Eredivisie in stadions met natuurlijk gras. De jarenlange lobby voor dat doel is succesvol. Toch is kunstgras objectief gezien tegenwoordig nauwelijks nog een mindere keus, ziet Laros. 'Kunstgras is in de loop van de jaren enorm verbeterd. Het verschil met natuurlijk gras wordt steeds kleiner.'

In het topvoetbal blijkt het geen reden om bij te draaien en kunstgras voortaan als vrijwel gelijkwaardige keuze te beschouwen. De algemeen directeur van Sparta begrijpt dat

wel. 'Het gaat ook om de emotie die een veld oproept. Het maken van een sliding, modder aan je broek en de geur van natuurgas. Het gevoel dat dat oplevert, kan een kunstgrasmat niet bieden.' Als serieuze nadelen van natuurlijk gras noemt hij de veel hogere kosten en de beperkte capaciteit. In plaats van één kunstgrasveld in het stadion voor de wedstrijden en de trainingen heeft het eerste elftal van Sparta alleen nu drie kunstgras- of eventueel hybride grasvelden nodig. Naast dat in het stadion nog twee op Nieuw Terbregge. Want trainen in het stadion, zoals voorheen met de kunstgrasmat, is er niet meer bij.

Kosten

Om te bereiken dat de grasvelden er altijd

'Kunstgras uit de gratie? Integendeel'

Zoals Manfred Laros ook zegt: de trend terug naar natuurlijk gras in stadions leidt eerder tot meer dan tot minder kunstgras. André Ceelen van het aan TenCate Grass gelieerde CSC Sport merkt dit ook. 'Omdat de eerste elftallen van de profclubs op hun trainingscomplexen willen trainen onder omstandigheden die vergelijkbaar zijn met die in het stadion, hebben ze daar eveneens behoefte aan twee tot drie natuurgrasvelden. Die hebben als nadeel dat ze veel minder intensief gebruikt kunnen worden dan kunstgrasvelden. Andere teams op de trainingscomplexen komen dus in het gedrang als op de rest van velden geen kunstgras wordt gelegd.'

tiptop bijliggen, heeft de club flink moeten investeren. De extra kosten op jaarbasis van de aanleg met alle bijbehorende voorzieningen en het onderhoud lopen, zo schetst hij, in de tonnen. 'Naast extra afschrijvingen zit in het onderhoud veel werk. Heel anders dan bij een kunstgrasveld. Als dat eenmaal is aangelegd, heb je daarna nauwelijks nog kosten.' De kosten zijn onder meer zo hoog omdat voor een natuurgrasveld aanzienlijk hogere eisen gelden dan voor een standaardveld voor amateurclubs, weet hij. Van veldverwarming en drainage tot groeilampen: om het natuurlijke gras mooi te laten groeien zijn flink wat prijzige

en niet bepaald natuurlijke toebehoren nodig. Het krijgen en in stand houden van een zo mooi mogelijke grasmat vergt bovendien intensief beheer.

Het indirecte resultaat van de trend naar natuurlijk gras voor het profvoetbal blijkt de aanleg van meer kunstgrasvelden. Om op Nieuw Terbregge voldoende plaats te creëren voor iedereen, is de volledige jeugdopleiding van Sparta helemaal overgegaan op het spelen op kunstgras. 'Hierdoor hebben we het aantal teams zelfs kunnen uitbreiden.'

Breedtesport

Meer kunstgras is nodig, stelt hij vast, omdat het aantal kinderen dat wil sporten groeit. 'Dat zien wij niet alleen, het speelt ook bij andere clubs in Rotterdam en ook in de rest van Nederland. De bestaande velden zijn hiervoor niet toereikend. Daarom worden velden met natuurlijk gras omgebouwd tot kunstgrasvelden.' Dat zijn prima velden om op te spelen, benadrukt hij. 'Zoals alle producten blijft ook kunstgras zich ontwikkelen. Het wordt daarvoor steeds beter en voor de breedtesport is het een fantastische oplossing.'

Van de zes velden op Nieuw Terbregge waren er al drie voorzien van kunstgras. Twee werden er vernieuwd en één veld met natuurlijk gras is vervangen door kunstgras. Zodoende ligt er nu nog één ouder kunstgrasveld. Dat lag ooit in het stadion van de club en werd halverwege de levensduur naar het trainingscomplex verplaatst. Daar is het nu ook aan vervanging toe. Dit wordt het laatste grote project op het trainingscomplex.

Sinds de aanleg van de eerste drie kunstgrasvelden enkele jaren geleden is de productontwikkeling alweer verder. Dit plaatst de club voor een dilemma, schetst de directeur. Er zijn nu drie kunstgrasvelden gerealiseerd die exact hetzelfde zijn. Om alle vier de velden hetzelfde te krijgen, zou dat vierde eenzelfde traditioneel infillveld moeten worden. Maar de club ziet dat er inmiddels ook een prima, meer toekomstbestendige non-infillvariant bestaat.

Zodoende wordt nu Pure PT van TenCate Grass overwogen als alternatief. 'We zouden hiermee op één veld kunnen beginnen en kijken hoe het in de praktijk bevalt. Daarover zijn we nu aan het discussiëren. We zijn ook gaan kijken bij de PSV-academie; zij gebruiken inmiddels twee

jaar naar tevredenheid een non-infillvariant. De bedoeling is om tegen het voorjaar de knoop door te hakken, zodat de vervanging komende zomer kan worden uitgevoerd.'

Uitbreiding

Vanaf dan is Nieuw Terbregge helemaal in het nieuw gestoken. Ook rond de velden is veel gebeurd. Zo werd op het complex een compleet nieuw, profclubwaardig clubgebouw neergezet. Intussen maken de Spartanen zich op voor een verdere verbetering en uitbreiding van hun stadion. De plannen behelzen extra tribuneruimte en faciliteiten die de commerciële mogelijkheden vergroten. De stadionplannen zijn onderdeel van een gebiedsontwikkeling. In het kader hiervan worden ook tweeduizend woningen gebouwd en wordt de infrastructuur verbeterd. Zo komt er een nieuw treinstation op loopafstand. 'Dat is fantastisch voor onze supporters.'

Hij zegt de vraag vaak te krijgen op verjaardagsfeestjes: 'Het gaat zeker niet zo goed met kunstgras? Volendam is ervan afgestapt, FC Emmen, Telstar dit jaar ook...' Waarop hij kan uitleggen dat het tegendeel het geval is en dat het totale aantal kunstgrasvelden juist groeit.

Uitloopgebied

Zelfs in de stadions blijkt voor de kunstgrasspecialist blijvend veel te doen. Voor de uitloopgebieden wordt namelijk juist vaker voor kunstgras gekozen. 'Dat legden we in de afgelopen jaren rond het veld bij Sparta en ook bij andere clubs, zoals Volendam, Heracles en PSV.' De laatste drie kregen de infilloze variant Pure PT. Sparta had dat ook gewild maar was hiervoor iets te vroeg, zo verklaart hij. Dat wil zeggen: voordat het marktklaar was. Zodoende kreeg de Rotterdamse club rondom het veld nog een traditionele infillmat.

Het zal sowieso voor wie de lijn passeert geen straf zijn, weet hij zeker. Buiten de stadions zal de vergelijking volgens hem vaak nog positiever uitpakken voor kunstgras. Een veld met natuurlijk gras kan heel prettig zijn, maar dan moet het wel een goed veld zijn, zonder kale plekken en dergelijke. En dat is, zo stelt hij vast, geenszins vanzelfsprekend.

André Ceelen: 'Er vindt nog steeds uitbreiding plaats van het areaal aan kunstgras'

